

Kako je nastal grad povodnega moža Vodovnika?

Legenda pravi, da je v gradu pod slapom na Bistrici, Bistriškem šumom, živel povodni mož Vodovnik. Njegov grad v dnu tolmuna je gotovo oblikovala voda! In prav voda je omogočila nastanek Bistriškega vintgarja. Milijone let je potok Bistrica vrezoval svojo strugo v odporne pohorske kamnine ter oblikoval ozko in globoko dolino, ki ponekod spominja na sotesko. Potok še danes ob visokih vodah prenaša številne kamninske delce, ki z udarjanjem ob skalno dno poglobljajo strugo in dolino.

Bistriški šum. Grad povodnega moža Vodovnika?!

Beli marmor

Voda je v Bistriškem vintgarju razkrila njegovo geološko zgradbo. V spodnjem delu vintgarja prevladujejo različne preobražene (metamorfne) kamnine. Nekatere so med najstarejšimi v Sloveniji, stare več kot 400 milijonov let! Najlepši med njimi je beli marmor, ki so ga lomili že v rimskih časih. Nastal je s preobrazbo morskih kamnin (apnencev in dolomitov). Te so se spremenile pri visokih temperaturah in pritisku globoko pod zemeljskim površjem.

Rimski kamnolom. Že Rimljani so poznali uporabno vrednost pohorskega marmorja.

Prebivalci v potoku?

Po legendi je Vodovnik nekega dne ugrabil pastirico in jo vzela za ženo, rodili pa so se jima trije sinovi. Poleg Vodovnikove družine v potoku ter ob njegovih bregovih živijo ribe, raki, dvoživke, žuželke, alge. Bistrica je dobro ohranjen neonesnažen potok, zato v njej najdemo tudi živali, ki so danes vse bolj redke in ogrožene.

Navadni koščak.

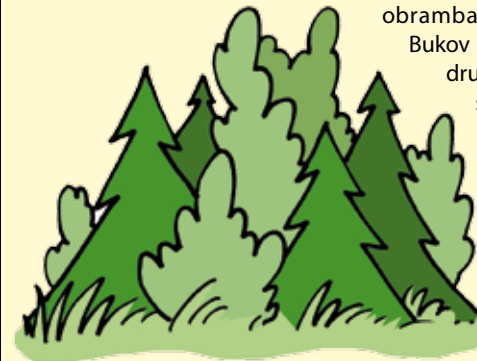
Ogrožena vrsta, ki uživa v čisti vodi Bistrice.

Gozd je vir vode in obramba pred njo

Gozd in voda sta neločljiva sopoltnika. Voda v obliki padavin v gozd prinaša vlago in ustvarja razmere za življenje, gozd pa vpliva na potovanje vode. Na strmih pobočjih, kot so v Bistriškem vintgarju, gozd zmanjšuje in upočasnjuje odtekanje padavinske vode. Na svoji poti gozdna tla vodo tudi prečistijo, hkrati pa je gozd naravna obramba pred poplavami.

Bukov gozd, velik kot pol-drugo nogometno igrišče, lahko zadrži za cel olimpijski bazen deževnice ter jo kasneje počasi oddaja v okolje kot čisto vodo.

Maroltova jelka. Nekoč največja slovenska jelka.

Bistrica – voda čista, voda bistra?

Voda je vir življenja. Bistrica je vir pitne vode za prebivalce občine Slovenska Bistrica. Na začetku Bistriškega vintgarja je vodarna z zajemom vode. Čeprav je voda Bistrice čista, pa je po izdatnih padavinah, ko prenaša mnogo delcev, lahko tudi motna. Pred uporabo jo filtrirajo in tako iz vode odstranijo trdne delce in mikroorganizme.

Bistrica. Vir pitne vode.

Bistriški »aqualand«!

Človek vodo že od nekdaj izkorišča. Ker ima Bistrica velik strmec, je bila še posebej primerna za delovanje mlinov in žag. V Bistriškem vintgarju jih je bilo kar osemnajst, a so od njih danes ostale le razvaline.

Po Bistriškem vintgarju je bila v začetku 20. stoletja zgrajena tudi približno deset kilometrov dolga lesena vodna drča za plavljenje lesa. Če drče po drugi svetovni vojni ne bi opustili, bi bila danes lahko najdaljši vodni tobogan!

Anželov mlin. Razvaline preteklosti.

Pot po Bistriškem vintgarju lahko začnete pri vodarni. Označena je s planinskimi markacijami. Na pot se odpravite pripravo obuti in oblečeni. Obisk boste opravili na svojo odgovornost!

- naravna vrednota
- kulturna dediščina
- gozd
- gozdni rezervat

Vodarna - Rimski kamnolom: 30 min
 Vodarna - Bistriški šum: 45 min
 Vodarna - Ančnikovo gradišče: 1 ura
 Vodarna - Močnik: 2 uri 30 min

www.ric-sb.si

www.slovenska-bistrica.si

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
 ZA VARSTVO NARAVE

www.zrsvn.si

Dopolni besedilo!

Voda je življenje

Tekoča voda lahko v milijonih let oblikuje globoke _____ in soteske.

Več sto milijonov let staro kamnino, pohorski _____, so uporabljali že Rimljani.

V vodi živijo številne _____ in rastline.

_____ je pomemben zadrževalnik in čistilec vode.

Potok Bistrica je vir pitne vode za okoliško _____.

Voda je za človeka, živali in _____ življenjsko pomembna dobrina.

Z vodo moramo varčevati!

BISTRIŠKI VINTGAR

Kraljestvo vode
 in
 povodnega moža
 Vodovnika

Kdo se boji povodnega moža?

Bistriški vintgar, ozka dolina pohorskega potoka Bistrice, je pravo kraljestvo vode! Voda ga je ustvarila, ga naredila privlačnega, voda omogoča življenje tukajšnjim rastlinam, živalim in človeku. Bistriški vintgar je naravna vrednota, ki skriva številne zanimivosti.

Pridite, uživajte v naravi, spoznajte zgodbo o pomenu vode in raziščite zanimivosti Bistriškega vintgarja tudi sami! Bodite pozorni, morda v kakšnem tolmunu opazite celo povodnega moža Vodovnika!

Kako do Bistriškega vintgarja

Obiskovalcem priporočamo, da med prazniki in ob koncih tedna avtomobile parkirajo na parkirišču tovarne Impol in se peš podajo do dober kilometer oddaljenega Bistriškega vintgarja.

Izdal: RIC Slovenska Bistrica
 Pripravil: Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor
 Besedilo: Andrej Grmovšek
 Pregled: Mojca Bedjanič, Lenka Rojs, Samo Jenčič, Mateja Kocjan
 Fotografije: Samo Jenčič, Andrej Grmovšek, Matjaž Bedjanič
 Ilustracije in karte: Samo Jenčič
 Lik Vodovnika: Pohorska legenda - lutkovna predstava KD Koruzno zrno
 Oblikovanje in tisk: Argos
 Zgibanka je na voljo v TIC Slovenska Bistrica, Trg svobode 17
 ter na www.tic-sb.si ter www.zrsvn.si
 Naklada: 10 000, Februar 2011

